

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON NANO, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlaplroda
Szerkesztőség: Károly király (Szilágyi Lezső)-utca 6.

A polgárok jóléte

Az ország urai nagyon messze laknak tőlünk és panaszaink, bizony sokszor csak nagyon fátyolosan és eltompítva jutnak el hozzájuk, de úgy látszik mégis csak tudomásul vesznek róluk. A kormány belátja, hogy a messze vidéken, ahol az ország eleven őseréje: a nép lakik, nincs minden rendben és a polgárság csak nehezen tud megelélni azoknak a követelményeknek, amelyek elé állítják őket napról-napra.

A miniszterek leutaztak hozzá és a helyszínen tájékozódni a helyzetről. Sokat láthattak és sokat tapasztalhattak, mert Tatarescu miniszter nyilatkozata máris úgy hangzik, mint egy olyan államférfi ué, aki ismeri a helyzetet, látja a bajokat és segíteni is akar rajta. Eszrevette, hogy az adósságoktól és a terhektől gőnyedő falusi és városi nép nem bírja tovább a terheket, könnyíteni kell a sorsukon és pedig gyorsan és radikálisan, míg nem késő. Be látta, hogy az állam adón kívül az ezernyi rafinált módon kigondolt megyei és községi taksák a lakosság gazdasági életét eláassák. Ezeket a taksákat el kell törölni, vagy le kell szállítani a feltétlenül szükséges mértékre.

De mást is észrevett a miniszter úr. Tapasztalta, hogy a vidéken a közigazgatás nehézkes, lélekneküli, bürokratikus és komplikált. A közigazgatás arra lenne hivatva, hogy a polgárság produktív és békés munkásságát elősegítse és a népet támogassa hivatásának teljesítésében. Ezzel szemben nagyon sok helyen egészen másképp működik az adminisztráció komplikált gépezete. Különösen a falusi polgárság idegenül áll a közigazgatás intézőivel szemben, akik a lakosságban nem az állam élétől elemek látják, hanem legelőször csak számokat és statisztikai adatokat és lélekneküli egységeket. Az egyes polgár a közigazgatás szemében olyan formában jelenik meg, mint a közigazgatási intézkedések tárgya, akikre csak azért van szükség hogy vele szemben a sokezerféle törvény és rendelet alkalmazható legyen.

Igy született meg az a szürke, zsibbasztó bürokratizmus, amelyet az ország első közigazgatási embere, a belügyminiszter is konstans és amelyen sürgősen változtatni kell. El kell következni az új korszaknak, amelyben a közigazgatási tisztviselők nyitott szemmel és melegen érző szívvel fogják intézni annak a népnek az ügyét, amelynek jólétét és békés együttélését támogatni kötelességük. El kell következni annak a korszaknak, amikor az adminisztráció hivatott és hivatásos intézői az emberekben nemcsak a taksákat fognak látni, hanem magát a liktető életet, amelyet nem elnyomni, hanem

fellendíteni és erősíteni kell.

A bürokratizmus ellen, a közigazgatás egyszerűsítéséért, a polgárok jólétéért indít akotót most a miniszter és mi optimista módon hiszünk is az akció őszinteségében és sikerében. A legelőbb államérdek kívánja meg, hogy e téren változás történjék és a nyomorgó és elcsüggedt nép levegőhöz jusszon. Ma már a közigazgatás messze túlhaladta azokat a területeket, amelyek eredetileg az alkotmánytörvény értelmében ki voltak számára szabva. A közigazgatás belenyúl az egyes állampolgár magánéletének majdnem minden mozzanatába és a polgár egyebet sem lát maga előtt mint parancsokat, tilalmakat, jelentkezési kötelezettségeket, lé-

lektelen paragrafusokat, amelyek azt követelik tőle, hogy munkaidejének nagy részét, keresetének nagyobbik részét a közigazgatás részére áldozza fel. Tünetes önmagát a közigazgatás, amely elfelejtkezett arról, hogy nem cél, hanem csak eszköz. Nem az a célja a polgárok együttélésének, hogy alanyai legyenek egy komplikált közigazgatási szervezetnek, hanem éppen ellenkezőleg az adminisztráció csak eszköz arra, hogy a nép zavartalanul folytathassa produktív munkáját. Fel kell támasztani azt a nagyon elhalványuló ideált, amelyet ma már sokan elfelejtettek, hogy nem a nép van a közigazgatásért, hanem a közigazgatás a népért...

A BALKÁNI HELYZET BONYOLÓDIK

Két helyen is véres harc volt a szerbek és a bolgár komitácák között

Belgrád a bolgár kormányt vádolja — Erélyes demarsz Szófiában

Az albán határ közelében már megszólalt a puskák és megkezdődött a harc. Ez természetesen még nem „hivatalos” háború, Jugoszlávia és Bulgária között ebben a pillanatban még nem történt meg a hadüzenet. De harctéri hivatalos jelentéseket máris annak ki, halottairól és sebesülteiről számoltak be. A hangulat — mint ahogy a legnagyobb külföldi lapok írják, — a Balkánon éppen olyan feszült, mint 1914-ben volt. A világ feszült figyelemmel tekint az ősi tűzfésztek felé, ahol óráról-órára változik a helyzet, ahol minden pillanatra meglepetéseket hozhat.

A jugoszláv sajtó egyrégezt most már minden külszíni levele, egyenesen háborúra izgat és azt hangoztatja, hogy a Balkán békéje csak akkor van biztosítva, ha Jugoszlávia felélen hegemóniáját tudja biztosítani az örökös háború rejtélyes fészkei felé. Majdnem egy évszázad óta a Balkánon állandó háború folyik. Néhány évre szakítja felé csak a folytonos hadakozást a fegyverszünet, a papirosbéké, hogy az annál hevesebben lobbanon ismét lángra a szikra. Generációk születnek és pusztulnak el, örökösen fegyverben és állandóan csatarendben sorakozva. És semmi kilátás sincs az igazi békére, amely a lelkek számára is megnyugvást hoz, — amely kiegyenlíti az ellentéteket és kiengeszteli az ősi gyűlöletet.

Hivatalos háború kezdéséig még nincs ugyan és az államférfiak, a diplomaták megfeszített erővel dolgoznak a nyugalom helyreállításán. Az európai nagyhatalmak és maga a Népszövetség is mindent elkövetnek, hogy megakadályozzák a tűzveszedelem fellángolását.

Az utolsó táviratok mindenestre a helyzet újabb kiélesedéséről számoltak be.

Belgrádi távirat szerint a jugoszláv és bolgár határ teljes elzárása után egyetlen bolgár alattvaló sem léphet Jugoszlávia földjére. Már közlik a lapok a Bugáriához intézendő memorandum tartalmát is, amelyben követelik a jugoszlávok, hogy Bulgária azonnal oszlassa fel a komitációs szervezeteket és hangsúlyozzák, hogy Protopogorov bolgár ábornokot, aki állítólag a Kovacevics szerb tábornok elleni merényletet megszervezte,

azonnal tartóztassák le és adják ki.

Ez a tábornok még mindig zavartalanul szabadon él Bulgáriában, sőt a bolgár hadsereg őszerraktárához is hozzá tud jutni.

Jugoszlávia azzal fenyege-

tözik, hogy azonnal visszahívja szófiái követét és a Népszövetségnél emel panaszt a bolgár kormány rosszakarata, vagy gyengesége ellen.

Egy újabb belgrádi távirat szerint

az affárnak olyan messze-menő komplikációi lehetnek, amelyek nemcsak az érdekelt államokra, hanem az egész Európára is döntő következményekkel járhatnak.

A jugoszláv-bolgár határon a helyzet tegnap súlyosbodott. Délelőtt Klistretra-Scopcsivics-Monastir közelében

öt bolgár komitációs be-tört szerb területre és a határmenti községek pénz ügyőri kirendeltségének épületére husz bombát dobott, amelyek nagy kárt okoztak.

A szerb csendőrség és a támadó komitácák között formális tűzharc fejlődött ki, a melynek

halottai és sebesültjei is vannak.

Az elmúlt éjszaka a monasz-tiri komitációs támadáson kívül

Skocsivirben az albán határ közelében

jugoszláv járőrök erős komitácsi-bandák buli kántak.

Elkeseredett tüzharc után sikerült a támadókat visszautáztatni.

Ennek az újabb incidensnek híre a végsőkig fokozza az izgalmat. A közvélemény erőlyes intézkedéseket sürget. Vádolják a bolgár kormányt és

azzal gyanúsítják, hogy a komitácsikat hivatalosan támogatja.

A szerb kormány utasította szóliai követét, hogy amikor a határzárlatot a bolgár kormánynak bejelenti, hozza egy szerszám tudomására, hogy ha megismétlődne a komitácsi bandák támadásai,

kénytelen lenne állomás-helyét azonnal elhagyni.

A belgrádi demokrata klub tegnap esti ülésén Marinkovics külügyminiszter nyilatkozott a bolgár viszonyról és kijelentette, hogy már utban van Bulgáriához a jegyzék, amelyben Jugoszlávia követeli, hogy akadályozzák meg a komitácsi betöréseket.

Szenzációk szenzációja az, amit

Josephine Baker és a Tiller-görlök A nap bolondja

című hatalmas filmrevüben produkálnak

AZ UDVARIAS TÁVIRASZ

— Bocsánat! — szölt lihegve a futástól egy úr a távirat felvevő hivatalnokhoz — negyedórával ez előtt feladtam itt egy táviratot és szeretnék azon egy kis korrekturát eszközölni, ha még nem küldték el.

— Arról a sürgönyről van talán szó, amely így szól: „Frida szerencsésen egy leánygyermeknek adott életet?”

— Igen, igen... legyen oly kedves, javítsa ki az „egy” szót és írja a helyébe azt, hogy „kettő”.

— Szép magától!... Mondja csak: ne várjak esetleg még egy negyedórát?...

Női kabátok és ruhakelmék, férfiszövetek és szabókellékek óriási választékban Leitner Márton Rt.-nél.

Mindenféle

Vas és Rézbutor

érkezett nagyon szép és jó kivitelben, jutányos áron 3967

REISZ MIKSA butorgyárába.

Bul. Regele Ferdinand 13.

Divatflanelék, barchendek csodás kimintázásban beérkeztek Leitner Márton Rt.-hoz.

Millióss visszaélésekre jöttek rá a bukaresti menetjegyirodánál

Nagyszabású csalás vasuti jegyekkel — A vizsgálat kiterjedt több vidéki városra, köztük Nagyváradra is

Néhány hét óta a CFR öt ellenőre, Stefanescu felügyelővel az élén diszkrét vizsgálatot folytat és ennek eredményeképpen

óriási méretű csalásokra jöttek rá,

amelyeket a S. A. R. D. E. V. (Societatea Anonima Romana De Voiaj Român Utazási R. T.)

hivatalnokai követtek el a CFR, kárára.

A vizsgálat elsősorban ama havi elszámolások igazolására irányul, amelyekről kiderült, hogy hamisak, úgy, hogy a CFR-nek sohasem volt pontos helyzetképe a kártonjegyek eladásáról. A S. A. R. D. E. V. tisztviselői úgy manipuláltak, hogy a jegyeket, amelyeket a beosztásos vasszerényekből (az úgynevezett termionokból) kiszedtek,

szinte sohase lehessen elszámolni.

Ilyenformán a bűnös manipulációk

leginkább a fürdőjegyekkel folytatók

és a CFR közegeinek vizsgálata csak ezeknél a jegyeknél nem kevesebb, mint

két millió lejes hiányt

állapított meg.

Mivel a S. A. R. D. E. V.-nek a vidéken is vannak fiókjai — legfőképpen a nagyvárosokban — a vizsgálat kiterjedt több vidéki városra, köztük Nagyváradra is.

vidéki városokra. Ezen a helyeken az ügynek még pillanatszerűbb és még súlyosabb részeit vizsgálják.

Ugyanis a kártonjegyekkel folytatott bűnös üzelmeken kívül visszaéléseket követtek el

a külföldre szóló jegyfüzetekkel is.

Az ilyen irányú első vizsgálatok megállapították, hogy a S. A. R. D. E. V.-nek körülbelül húszmillió lej értékű CFR jegyszelvény van birtokában, — olyan jegyszelvények,

amelyeket a S. A. R. D. E. V. maga nyomtatott

s amelyeket elláttak a CFR úgynevezett száraz bélyegzőjével, de

amelyekről semmiféle elszámolás sincsen a CFR-nél.

Mivel a jegyszelvényeknek ellenőrző kuponjait sem találták meg a S. A. R. D. E. V.-nél, a vizsgálat most a társulat vidéki fiókjai felé irányul, így elsősorban a CFR jövedelmeinek ellenőrző hivatala és a határállomások felé, hogy a helyzetet pontosan megismerjék. Ezért több inspektor ment ki a különböző városokba, a S. A. R. D. E. V. fiókjait a vizsgálat.

A vizsgálat kiterjedt több vidéki városra, köztük Nagyváradra is.

igazgató elé. Teodorescunak első intézkedése az volt, hogy átvizsgálta a menetjegyirodák számadásait és üzleti könyveit. Elhatározta aztán a vezérigazgató, hogy

felbontja a szerződést mind azokkal a menetjegyirodákkal, amelyekben visszaéléseket követtek el.

Mivel a S. A. R. D. E. V.-nek külföldön is van képviselője, valószínű, hogy a külföldi városokban is lesz vizsgálat.

Budapestre utazók figyelmébe!

Oradea—Budapestre szóló vasuti jegyek árai a Hálókocsi társaság nagyváradi fiókjában (Hege-düs hírlapiroda). II. o. személyvonat Püspökladány, onnét gyors II. o. Budapest, Lei 612. II. o. személyvonat Püspökladányig, onnét III. o. g. Budapest Lei 470. I. o. személyvonat 610, II. o. 375, III. o. 255, I. o. gyorsvonat 1060, II. o. 785, III. o. 625.

Bőröndöket, akták és iskolatáskákat, valamint divatos ridiküloket detailban és engro árakban árusít

Nagyváradi Bőröndárú és Táskagyár

Str. Cuza Voda (Szacsvey-u.) 18.

E szakmába vágó javításokat olcsón eszközöl. 3247

A lei ma Zürichben: 324.— Zürichi nyitás Váradi árfolyamok

1927. október 8.

BURAREST 324.—	Pénz	Ár
BERLIN — — — — — 12362 59	Pengő — — — — — 28 27	28 32
NEW-YORK — — — — — 518 60	Dollár — — — — — 160 75	161 12
LONDON — — — — — 2524 50	Cseh korona — — — — — 4 78	4 79
PARIS — — — — — 2036 —	Svájci frank — — — — — 31 15	31 20
MILANO — — — — — 2835 —	Osztrák shilling — — — — — 22 80	22 85
BUDAPEST — — — — — 9075 —	Francia frank — — — — — 6 30	6 35
PRAGA — — — — — 1537 50	Angol font — — — — — 787 —	787 —
BECS — — — — — 7320 —	Olasz lira — — — — — 8 80	8 85

Mozgószínházak műsora

Heyman-szinkör

Ma és holnap
5, 7 és 9 órákor

Josephine Baker és a Tiller görlök A nap bolondja

című hatalmas revü-film

Kápráztató kiállítás
Megerősített zenekar

Kedvezményes és szabadjegyek nem érvényesek

Apolló-mozgó

Szombaton d. u. 3 órákor
gyermekelőadás

Pal és Palachon vadászok és D'Arigo és Giotto katasztrófái

Szombaton 5, 7 és 9-kor
Pal és Palachon vadászok

Jön Jön
Rátartós asszony
Henny Portennel

Az Ujságíró Club első koncertje

Az Ujságíró Klub i. y. hó 11-én, kedden este fél 10 órai kezdettel rendez meg első házi koncertjét. Francia zeneszerzők szerepelnek a műsoron a nagyváradi zenei és szellemi élet előkelő neveinek interpretálásában.

A műsor itt aduk:

1. Palladilhe: Ünnepi nyitány. Négykézre játsszák dr. Edelmann Menyhért és Guttman Miklós.
2. Hector Berlioz, a férfi hisztéria, zeneirodalmi tanulmány, írta Guttman Miklós, folclorvassa dr. Popity János.
3. Dr. Marcus István: Francia dalok és operabáriák.
4. Bizet: Gyermekjátékok, Chamenade: Gavotte, csellón előadja a Wildmann Emil.
5. Godard: Reggel, Debussy: Arabesque, zongorán játsza Guttman Miklós.

Az Ujságíró Club koncertjén szívesen látnak minden klubtagot közvetlen hozzátartozóikkal.

Vásznat, chiffont, damasztárt jól és olcsón Leitner Márton Rt.-nél szerezhet be.

A biztonság megnyugtató érzésével nézhet az ősz elébe, ha ruházati szükségletét Kolozsvári Tesztvéreknél megyáruházában, Saspassage szerzi be, mert ott pénzért mindenkor a kellő ellenértéket kapja

Amit a verebek csiripelnek

— Mondja, mi baja van? Sápadt, leverte. Beteg? Miért eszik annyit? Biztosan elrontotta a gyomrát. Igaz?

— Miért nem felel? Azt hiszi talán, hogy csak műrészvétet érez maga iránt?...

— Van még valami kérdése? Csak bátran öntse ki. Találja ki mind, most, amíg van rá idő. Mert később már nem lesz ideje.

— Miért? Ha szabadna tudnom. Talán a közeli vesztét éri?

— Nem. Dehogyan. Olyan rossz igazán nem vagyok. De ha még belém talál öklözn néhány kérdést, attól félek, hogy leterít, mint egy győztes boxbaink az ellenfelét. Kérem, tanulja már meg egyszer, hogy a legkellemetlenebb emberek a kérdezők. Akik sohasem felelnek, csak kérdeznak. Hogy érzem magam és miért? Hány óra és miért nincs óram, cöccő, vagy ha van óram, hányszor kellett javítani? Maga azt sem tudta, hogy mi bajom és máris szemrehányást tett nekem, hogy sokat eszem.

— Tudom már, mi baja. Ideges. Ugyebár?

— Hát hogy ne volnék ideges, mikor olyan kellemetlen sajtóhika csúszott be tegnap abba a pletykába, amit elmondtam. Én vagyok a hibás, mert nem korigáltam ki idejében és az is igaz, hogy a szegény jó szedők odaforra a nyomdában nehezen böngészik az írást. Mostmár magam is belátom, hogy Pollák mamának nem volt igaza a fürdőben.

— Hogy-hogy?

— Egyszer este beszálltam a Felix-fürdőben az autóbuszba és ott találkoztam a Pollák mamával. A drága jó asszony beszélgetett egy ismerőssel az autóbusz ablakán keresztül, én pedig letültem egy üres helyre átvölgy. A kocsi még nem indult el, unalmamban rágyújtottam egy cigarettára. Pöfékelek, egyszer csak a kalauz odaszól hozzám: Kérem itt nem szabad dohányozni. Tessék elolvasni, ki is van írva Pollák mama rámnézett kíváncsian, várta, hogy mi történik a figyelmeztetés után. Viccesen azt feleltem a kalauznak: Nem tudok én olvasni. S ekkor jegyezze meg az irodalomtörténeti öregasszony nevetve: Bizony, csak inni tudsz te fiam.

— Kedves lehetett.

— Hát nem volt igaza a Pollák mamának. Aki hatot és harminckat lehet olvasni, az nem tud inni.

— Igen, ezek a sajtóhibák nagyon kellemetlenek és néha a szerző presztízst is veszélyeztetik.

— Ugyvan. A multkor például egy cikkben koncertezhetne helyett kvarietzhetne — jött ki. Ha ilyen olvasok, eszembe jut az a szegény bolond ismerősöm, aki nagyon intelligens ember benyomását keltette mindaddig, míg beszélgetései során az első kukorékolásig eljutott. Például hosszasan beszélt a váradelencei tranzító forgalom jelentőségéről és anélkül, hogy eladását megszakította volna, egyet kukorékolott: kukuriku és folytatta tovább elmélkedését. Mit szólt erre akihez beszélt, mit gondolt?

— Hja, vagy úgy?!

— Eltalálta. Na mondok valami társadalmi. Mindig elfelejtem, hogy tulajdonképp itt csak pletykákat kellene összehajmozni.

— Mit akar mondani?

— Pásztor Bertalanak a lánya, Bozsó, sikerrel letette a főlvételi vizsgát a prágai konzervatóriumon. Az édesapja szerint a tanárai el voltak ragadtatva a játéktól és minden további nélkül rendes akadémiai növendéknek vet-

Az angol alsóház magyar bizottságának referense Budapestre utazik

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: Gower angol alsóházi képviselő, aki most Budapestre indul, a

Magyar Távirati Iroda londoni tudósítója előtt így nyilatkozott:

— Most nem az angol parlament ugynevezett magyar-bizottságának megbízásából utazom Budapestre, hanem egyedül. Nem hivatalos minőségben megyek. Célom személyes információ-szerzés, amelynek alapján tájékoztathatom az összeülő parlamenti magyar-bizottságot.

Reb Bondár szöllőt vesz

Reb Bondár, teljes nevén Bondár József, népi származására nézve magyar, sőt tán hajdu ivadék, vallására nézve zsidó, még pedig a leghitűsebbek közül való; egyébként váradai polgár, a velencei vám körül van neki egy kis vegyes kereskedése.

A neve már sokszor szerepelt újsághasárokban. A háború előtt, népszámlálás során fedezte fel egy pennaforgató szalonai tanító, Bakos Sándor, a tanyák világának különös legényét, aki remotoként élt a határban, abbahagyta a paraszti földmives munkát és az ótestamentumot bujta, hosszú haját, szakállát növesztette, halotti köntöshöz hasonló szőttesben járt, sarut hordott és az énekes könyv zsoltárai helyett óségi zsidó dalokat énekelt.

Bondár József akkor egy ideig szalonai híresség volt, hozzátartozott a mutogatni valóhoz, mint az Arany János mánem feltelen szülőháza, vagy a megüvegezt csonka-torony, de aztán jött a háború, amely valahogy elnyelte a szalonai tanyák remetéjét is.

A háborút Bondár egész jó helyen töltötte: egy máramosi rabbi udvarában talmudot tanult s mire vége volt az ördöklésnek, az új világrendben már az összes előírt formák szerint szabályszerűen zsidó lett a szalonai parasztszülők fia.

Bondár nemcsak tisztán lett zsidó: egész lényében átalakult, hanghordozásában éppúgy, mint — ha lehet ezt mondani — egész világnézetében.

Aztán megröszült, kis boltot nyitott, de kocsit, lovat is tart. hosszú kalfánt, strámlis kalapot hord, de a lábbellje ma is csizma és amikor a kocsijában páleszes gyerekeivel végrehajt a piacon: legfőkébb az ünök föl, hogy áll a kezében az ostor!...

Reb Bondár nem közszeplő ember, nem is igen van szó már

róla. Jól érzi magát új környezetében, teljesen beleolvadt, szinte felolvadt új hitében és hité székáiban...

Most is csak egy szem-villanása átlitott meg.

A törvényszék folyosóján találkoztam minap Bondár Józseffel.

Hosszu, szikár alakát még jobban megnyújtja a testére feszülő, egészen jól kihizott kaftán. A széles lépcsőkön függőn fut fel és kutatva fordul a folyosók labirintusa felé.

— Kik keres Bondár?

Nem is kutat az emlékeiben: most megint magyar paraszt és szó előtt parolát ad urtisztelő kinalással, de kemény szorítással.

— A méltóságos Zigre dr urat keresem.

Ezt már a zsidó mondotta. Egészen zsidóul.

— Mi járatban van véle?

— Egy kis darab szöllőt venniék tőle.

És a fölcsillant a magyar paraszt. A hosszú, rótt szakál koszorusan fogta körül a fejét, a pálesz, mintha egy hajdu vitéz pomádés, fonott vacskora volna, szeme rágyogott, a magyar paraszt évszázados föld-éhsége villant föl möhön, a kielégülés örömeiben...

De a következő percben rájött újból Reb Bondár szöli:

— Tetszik tudni, a Bihoreznától most olcsón meg lehetne venni! Tegnap fent voltam az iryában, mára hívtak fel és most azt mondják, hogy itt van a törvényszéken a méltóságos ur!

És élénk szürke szemei kutatva keresték az emberáradatban az üzletfelet. Amott sétált dr Zigre... És Reb Bondár már nem mer kezni nyújtani, félig megemeli a strámlis kalapot, amely alól a fejedő bérsonya fénylik, félszeg pukkedlit csinál és szapora lépésekkel siet az — üzlet utáni...

író,

Heyman Szinkör

Vasárnap d. e. 11 órákor

Cézár a vad ló

Malek szerelmes és
ZIGOTTO

Heyman szinkör

Szombat 3, 5, 7 és 9-kor: Nagy premier! Josephine Baker és a Tiller görlok „A nap bolondja” c. hatalmas revüben. Szenzációs kiállítás! Bővített zenekar! Kedvezményes jegyek nem érvényesek! Vasárnap délelőtti 11 órákor: Nagy matiné: Cézár a vad ló. Extra sláger! 10 leies helyárak-kall

Vasárnap délután 3, 5, 7 és 9 órákor: Josephine Baker és a Tiller görlok a „Nap bolondja” c. hatalmas revü-filmben. A darab szereplői még Margáretha Lanner és Szőreghy Gyula. Pazar kiállítás! Bővített zenekar! Kedvezményes és szabadjegyek nem érvényesek!

A NAP BOLONDJA.

Minden várakozást felülmutat s a felcsigázott nagy igényeket messze túlhaladónan kielégítette a Heyman Szinkör új műsora a szenzációs Josephine Baker és a Tiller görk-revü film. Minden előadásban, minden jegy elfogyott, úgy, hogy egy talpalatnyi helyet nem lehetett kapni. Megállapíthatjuk, hogy ilyen sikere filmnek még nem volt. Maga a film csodás, a kiállítás ragyogó, a kísérő zene Huszár karnagy vezetésével valószínűleg frappánsa a közönséget. A NAP BOLONDJA c. hatalmas revü-film még sok zsúfolt házat jelent a Heyman Szinkörnek, de ez természetes is, mert a legjobb műsorai között az egyik legnagyobb filmje, mely a közönség minden rétegét érdekl.

UJ! Megnyitott UJ!
Kézmunka és előnyomda
üzlet

ahol párnamentirozásokat a legolcsóbb árban vállalok
Kácsér, N. Iorga (Zöldfa)-u. 9.

Kristály

kelmefestő

új felvételi üzlete

3092-2

Alexandru (Teleki)-
utca 16. szám

Kölcsönt

legolcsóbban, legelőnyösebben nyújt a

Granaria
Oradea

SPORT

A NAC ifjuságitól—Ujpest proficsapatáig

RÓTH JÓZSEF AMATŐR MARADT

Ströck Albi után Róth József, Nagyvárad sportszerető közönségének kedvenc Csutkája s Glancmann Endre (II) Ujpest város dédelgetett csapatához az UTE jogutódjához gravitáltak. Glancmann öccse a marosvásárhelyi MTK Glancmannjának. Az UTE megszűnése után a kis Glancmann Nagyváradra jött, ahol a díjmérközésnyertes és bajnok Nac ifjusági csapatában játszott.

Nem sokáig maradt Váradon, mert szülei kívánságára visszament Marosvásárhelyre ahol az MSE tagja volt. Később elkerült Kolozsvárra s a Hagiborban játszott nagy sikerrel. Különösen a Budai 33-as ellen mutatott elsőrangú játékos, mikor is a Hagibor az ő két góljával 2-0-ra nyerte a mérkőzést. Az alig 19 éves gyerekembert üzte a fiatalsága és felment Pestre, ahol eleintén a II-ik ligabeli BAK-na volt amatőr játékos. A BAK egyik mérkőzésén kint volt Pozsonyi Imre, Ujpest kiváló és élesszemű trénerre, akinek megtetszett a furge, jómozgású technikájú gyerek. — Mérkőzés után meghívta Ujpestre tréningelni. A tréningen, habár lémpalázzal küzdött, mégis kiváló játékot produkált. Glancmann azonban nem akarta feladni amatőrségét és továbbra is a BAK-ban maradt. Közben azonban kijárogatott Ujpestre tréningelni és nagyon megtetszett Langfeldernek, Ujpest fuBALLJAZGATÓJÁNAK is. A sok vendégeskedésnek az lett a vége, hogy a kis Glancmann feladta amatőrségét és kedvező fizetési feltételek mellett lesterződött Ujpesthöz. Glancmann ezenkívül egy jó állásba helyezték, úgy, hogy amit munkája után keres, abból szépen megélhet és ruházkozhat. A fizetését pedig megtakaríthatja.

Reméljük, hogy ő is nemsokára az első között lesz.

Erre az időre esett Róth József, a Törökves nagy tudású csatárának felmentele is. Csutka távozásával nemcsak a Törökvest, hanem Nagyvárad egyetemes labdarugósportját is nagy veszteség érte. A szimpatikus játékos standard-tagja volt Nagyvárad sok dícsőséget aratott reprezentatív csapatának. Róth nem az az ember, akinek a futballból kell megélni és ő, amint látszik, nem is akarta elfogadni a profik kemény és száraz kenyerét és holmi összeg láttán nem esett kísértésbe s nem adta föl amatőrségét. A próba-tréningeken is felűn kiváló játékkimintelligenciája és magasba ivelő technikája. Róth felhagyva eddigi puhaságával, olyannyira erélyes lett, hogy a múlt héten megtartott kétkapus tréningen összefutott Lutz II-vel, Ujpesti keménykötésű, kiváló centerhalfjával, hogy az meglehetősen súlyosan megsebesült. Lutzot így természetesen kénytelen volt Ujpest a Ferencváros ellen nélkülözni. Öccse,

Lutz III, habár kivételes képességű játékos, még sem tudta bátyját helyettesíteni. No, de, hogy a tárgynál maradjunk, Róth, mielőtt felment Pestre, megmondta, hogy ha csak egy mód lesz rá, megtartja amatőrségét. S amint látjuk, szavának is állt. Egyelőre az UTE-ban játszik, később, mint amatőr, tagja lesz a proficsapatnak, ahol Ströck Albi mellé szabták, mint jobbösszekötőt. Míg Jakube a baloldalon felváltva fog játszani Spitzcel vagy esetleg Szágerrel. Részünkről csak a legjobbakat kívánhatjuk Róthnak és reméljük, hogy nemsokára az ő neve is ismert lesz a pesti pályákon.

H. M.

○ Heller Miklós, lapunk sportrovatának vezetője, véglegesen hazaérkezett Budapestről és ismét ő veszi át az Estilap sportrovatának vezetését. Az Estilap továbbra is bátor szöcsöve lesz Nagyvárad labdarugósportjának, s mindig segítségére lesz annak fejlődésében.

Apollo: Rátartós asszony:
Henny Porten.

Háziurak és lakók

harca megszűnt, mert elismerik, hogy legszebb, legolcsóbb, legdivatosabb uri ruhákat Herskovits uri szabó készíti Gen. Moşoiu (Keri)-utca 1. sz. 3921-2

BUTOROK

Konyha berendezések 3200 Leitől
Hálószobák 10,000 Leitől
Ebédlok 23,000 Leitől

Nagy választék mindenféle butorokban, sodrony ágybetétek, matracok, hencserek. Gyári árak. Részletfizetés. 3934

A. Vulcan (nagy Sándor)-utca 10 sz.

Esőernyő

mélyen leszállított árban

Blum Vilmosnál

Köröspart

javításokat és áthuzásokat Olcsón vállalok.

Heti arjegyzék

Valódi karlsbadi teáskészlet 6 személyes	—	—	450 lei
Karlsbadi színes uzsonnákészlet 6 személyes	—	—	140 lei
Karlsbadi színes teáskészlet 6 személyes	—	—	140 lei
Karlsbadi színes étkező készlet 6 személyes	—	—	1600 lei
Valódi ROSENTHAL teáskészlet 6 személyes	—	—	1000 lei
Valódi ROSENTHAL ebédlokészlet	—	—	4000 lei
Valódi ROSENTHAL kávékészlet 6 személyes	—	—	1000 lei
Főzőedény „ROSENTHAL” 6 személyes	—	—	200 lei
Előételes tálak „ROSENTHAL” 6 személyes	—	—	200 lei
Kristály üvegkészletek 6, 12 és 24 személyre	—	—	—

— Evőeszközök valódi „Berndorfi” — Gyógyszereseknek mindenféle üvegek és tégelyek gyári árakban — Demjonok kosárfonott üvegek

Tábla ablaküvegek asztalosoknak és építészeknek olcsó árakban. Eladás nagyban és kicsinyben

Frasz Komlós Testvérek

Gyári raktár nagykereskedés

ORADEA—NAGYVÁRAD N. Iorga (Zöldfa)-utca 13. Telefon: 372

Sanatorium

Maria-Grün
bei Graz
Steiermark

Gyógy- és vizgyógyintézet minden modern orvosi berendezéssel. Diétás, továbbá hő- és fekvő-kurák.

Csodaszép őszi és téli üdülőhely ideges és belsőbeteg részére.

Vezető-orvos: Dr. E. Stüchl.

Kérjen képes prospektust!

SZINHÁZ

A román színtársulat megnyitó előadása

Ma este nyílik meg a színházi szezon a kolozsvári román opera előadásával. Érdekes művészi programmal jelenik meg a nagyváradi közönség előtt a kiváló énekes ensemble, amelynek irányítása Eftimiu vezérinspektor feladata lesz.

Összinté tisztelettel hajtjuk meg minden nemzet művésze előtt, hiszen a művészet nem lehet egy párté és nem lehet egy politikai kurzusé a földön. A kétszerkettő éppúgy minden nyelven négy, mint ahogy a hangjegyet sem lehet egyik, vagy másik nemzet kincsévé osztályozni, mert a hangjegy nyelve is oly egyetlen, mint maga a felekölt műveltség, a megvért emberiség vigasztalásul megmaradt bírtokállománya.

Szívesen üdvözljük mai ünneplés mozdulatánál a román művészetet a nagyváradi kedves, fehér palotában, amelynek tégláit egy nyugati műveltség felé törő város polgárainak gyönyörű áldozata hordta. Kívánjuk, hogy a román színtársulat a mi magyar színészeinkkel együtt, testvéri összefogásban szolgálhassa a nagyszerű célt: az örök művészetet. Hiszünk, hogy ebben a törekvésben nyílt jóakaratot fogunk látni és számot is tartunk a hatalmi tényezők részéről a magyar színeszet támogatására, amit, meg vagyunk győződve, hogy a román társadalom, mint eddig, ezután is megbecsüli világhódító színpadi magyar kultúránk eredményeit.

Szeretnénk, ha a mai ünnep nemcsak a románság számára jelentene fontos dátumot, hanem az életében megtámadott magyar színészet számára is. Ebben az ünneplés pillanatban is leszögezzük Victor Eftimiunak azt a nyilatkozatát, hogy ő nem ellenséges szándékkal vonult be a román színházi kultúra zászlója alatt Nagyváradra, hanem a magyar színházi kultúra támogatását is feladatának tartja. Ugy véljük, hogy a mai ünnep egyenesen kötelességet ró Victor Eftimiuira s a városi tanácsra, kiknek nem szabad tétlenül nézniök a magyar színészet vergődését sem.

A román színházi kultúra a nagyváradi közönség szemében csak akkor lehet vonzó, ha a magyar publikum úgy találja, hogy a sikeres román előadások mellett a magyar színészet is felemelkedhet arra a nivóra, amelyhez Nagyvárad város lakosságának tulajdonképpeni többsége a régi hagyományok és a régi forró színházi esték emlékei után már hozzászokott.

A MEGNYITÓ-EST PROGRAMJA

Ünnepi keretek közt ma este nyílik meg a nagyváradi színházat az Eftimiu igazgatása alatt álló kolozsvári román operatársulat. Az előadás előtt a királyhimnusz után dr. Lobontiu Emil üdvözi a kolozsvári Román Nemzeti Színház művészeit. Utána Craciun Andrei kulturtanácsos és Eftimiu vezérigazgató fogják a megnyitó beszédeket tartani. Majd különböző román testületek

reprezentánsai beszélnek, míg Soós István dr. a Magyar Párt nevében mond beszédet.

Ezután az együttes két román darabot mutat be, az „Ujholdat” és a „Fonót”. Mindkét darab román népdalmotívumokból kombinált mű.

Előadás végeztével a város fényes bankettet rendez az Opera tiszteletére a Palace-étteremben. A bankettre nagyszámban hívták meg a magyar élet reprezentánsait is.

LEGUJABB

Elfogták Kovacsevics tábornok egyik merényletét, aki bolgár alattvaló

Lapzártakor jelenti tudósítónk:

Kovacsevics tábornok egyik merényletét elfogták és megállapították róla, hogy bolgár alattvaló.

Késő esti hírek szerint egy határszéli erdőben bolgár bandák mozgolódnak, a görög-bolgár-jugoszláv határ háromszögében. Ugy gondolják, hogy újabb merényletre készülődnek.

Bulgáriából átjött parasztok azt beszélnek, hogy a komitások a lakosságot arra biztatják, hogy vegyenek részt a jugoszlávok elleni mozgalomban. Egy száznyolcvan fős banda a balesitai fensíkon három kilométeres fronton lesi, mikor törhet be Jugoszláviába.

A bolgár sajtó az eseményekről nyugodt hangon ír.

Vasárnap délelőtt temetik el Belgrádban Kovacsevics tábornokot hatalmas demonstráció keretében. A rendőrség a tüntető gyűléseket nem engedte meg, de a tilalom ellenére is megtartták.

Mint Londonból táviratozzák, politikai körökben nagy feltűnést keltett, hogy Chamberlain megszakította földközi tengeri üdülését és Párisban politikusokkal tanácskozik. Azt hiszik, hogy a bolgár-jugoszláv kérdéssel van kapcsolatban ez a tanácskozás.

Magyarul is lehet tárgyalni a prágai legfelső közigazgatási bíróságon

Prágából jelentik: A csehszlovák legfelső közigazgatási bizottság érdekes elvi határozatot hozott. Kimondta, hogy a legfelsőbb bíróság magyar nyelven is köteles tárgyalni, ha olyan város, vagy község elleni közigazgatási igények érvényesítéséről van szó, amelynek lakossága legalább 20 százalékban magyar.

Hatóságilag engedélyezett

vég-kiárusítás

Raktáron levő összes szövet-árak minden elfogadható áron kiárusíthatnak

A. Iancu (Kossuth)-u.

Schneider és Minelly

Zsebtolvajok kongresszusa a váradai rendőrségen

A BÜNYGYI NYILVANTARTÓBA VEZETÉK BE VALAMENNYIÖKET

Még ezer szerencse, hogy ma-gamfajta embernél igen ritkán fordul meg pénz, értéktárgyakig pedig egyáltalán nincsenek. Az ember nem is tudja, mikor veszi ennek a különben valóságban effektív hasznát. Mint már hosszú évek óta, ma reggel is első utam a rendőrségre vezetett és miután az ügyeletes tiszt szobájában már nem tartózkodott senki sem, felrohantam a második emeletre, hogy a bünygyi osztályon tudjam meg a legfrissebb híreket. Borodi mester szobájának ajtaja előtt hangosan vitatkozó csoport: sejtelnem sincs, hogy kik lehetnek ezek az emberek. Egyiken rövid zakó, másik elegáns felöltőben, a harmadikon bárányszőr-bekecs, a negyedikon pörge kalap, hátul tollal, az ötödiken felkete lakkcipő, a hatodikon fényesre vikszott csizma és így tovább és veszekszének, vitatkoznak egymással. Már ha egyik-két ember várakozik a bünygyi osztály főnöke előtt, az is feltűnő, hát hogyne keltené fel kíváncsiságunkat egy ilyen excentrikus társaság?

— Szabad egy kis helyet! — és már furakodom is keresztül a tömegben, hogy Borodi komiszáros elé juthassak.

— Szent Isten! — kiált rémülten Borodi, nézze csak meg jól a zsebeit!

Első pillanatban azt hittem, valami áprilisi tréfáról van szó és bár tudtam, hogy egész vagyonom néhány 20 lejes, önkéntelenül is a zsebemhez nyultam, majd kérdően néztem Borodi mesterre:

— Mit ugat engem, nincs olyan jó kedvem, hiszen tudja, hogy ma már sokadika van.

Borodi mosolyog, mint aki jól tudja a dolgát, majd így szól:

— Maga nem is sejt, hogy milyen bátor ember. Maga nem is tudja, hogy milyen veszedelmesben forgott, nem is sejt, hogy kik várakoznak az ajtó előtt.

— Dehogynem. Hát láttam őket. Van közöttük gazdálkodó, tisztviselő, iparos, kereskedő és másfajta ember. Az egyik jó lehet, a másik lehet, hogy rossz ember.

— Ez igaz, mondja most már harsogó nevetés közben Borodi, igen: igaz, csak arról van szó, hogy ma reggelre beidézték az összes nagyváradi zsebtolvajokat és most (az ajtó felé mutat), az a csoport, amely az ajtó előtt várakozik és amelyen keresztül kerekedtek, egész jó társaság: az összes váradi zsebtolvajok gyűltek itt össze. A randevura a bünygyi osztály hívta meg őket.

Most még egyszer ijedten nézgettem zsebeimet és miután újból megállapítottam, hogy nem tűnt el semmim, nyugodtan kérdeztem:

— És miért kellett ezt a kongresszust egybehívni?

— Arról van szó, — mondja Borodi, — hogy a bünygyi nyilvántartónak ez a része, már tudniillik, ahol a zsebtolvajok vannak, kissé hiányos. Idézést küldtünk nekik, hogy az adatokat pótolhassuk.

Távozni akarok, de hirtelen eszembe jut, hogy talán most nem lesz olyan szerencsém, mint amikor bejutottam és megkértem Borodit, hogy nyisson egy kis utat a

diszes társaság között, hogy egész nyugodtan távozhassam.

Borodi kísér az ajtóig, megérti aggodalmamat. Amikor a zsebtolvajok Borodit megpillantják, egy perc alatt szétrebbenek és én utat nyerve, távozom a komoly veszedelem színhelyéről. (b.)

Jön: Apolló

Rátartós asszony
Henny Portennel

* **Jelentkezni kell a tánciskolák tulajdonosainak.** A Nagyvárad Estilap néhány nappal ezelőtt bukaresti értesülés alapján megírta, hogy a minisztérium döntése szerint a tánciskoláknak kultuszminiszeri autorizációra van szükségük. A rendelet ma érkezett le a rendőrprefektúrára. A rendőrség ennek alapján felhívja az összes várad-i tánciskolák tulajdonosait, hogy hétfőn délelőtt 10 órakor jelentkezzenek az I. emelet 12. számú szobában és — akiknek már megvan — hozzák magukkal a kultuszminiszerium engedélyét. Akik a felhívásnak nem tennének eleget, azoknak működését felfüggesztik.

* **Férfi ingek méret után Lei 450-től** Lengyelnél, Ferdinánd király-ut. 5.

* **Felkérem azt az urat, aki-nél a vonatban otthagytam a pulloveremet, hogy címét a Hegedüs Hirlapirodába szíveskedjék leadni.**

Pat és Patachon legjobb filmje az Apollóban.

NAPOLEON

* **Ma és minden szombat este** disznótoros vacsora, gróf Zichy-féle borokkal. Legszerencsésebb árak, pontos kiszolgálás a Kath. Körben Krajsiknál.

* **Egy hangverseny, amelyet meg kell hallgatni,** az a nagy szimfonikus koncert, amelyet a csernowitz-i orchestert, Bukovina fővárosának 40 tagú városi zenekara fog adni városunkban, hétfőn, október 10-én a színházban. Ez lesz a szezon első nagy zenei eseménye. Jegyek népies, olcsó árakon már kaphatók a színházi pénztárnál.

Mi újság?

* **Több bírót a városi járás-bíró-sághoz!** Nagyvárad városi állandó választmányának legutóbbi ülésén dr. Soós István javaslatot terjesztett elő a nagyvárad-városi járásbíró-ságnál uralkodó tarthatatlan állapotok megszüntetése érdekében. Javaslatára elhatározta az állandó választmány, hogy indítványozni fogja a községi tanácsnak, hogy feliratot intéz az igazságügy-miniszterhez ebben az ügyben és kérni fogja, hogy a nagyvárad-városi járásbíró-ságnál már a jövő évi költségvetésbe legalább 3 új bírói állást iktasson be és a megüresedett kezelőszemélyzeti állásokat is töltsse be, hasonlóképpen a nagyvárad-vidéki járásbíró-ságnál is szaporítsa a személynézetet, hogy ily módon a felhalmozódott restancia elintézhető és normális jogszolgáltatás biztosítható legyen.

* **A Szukoth ünnepeken** a Cion-templomban az istentisztelet hétfőn este 6 órakor kezdődik, kedden és szerdán délelőtt 9.45 órakor.

Szerezzen magának egy jó napot: Nézze meg Pat és Patachont.

* **Oktober végén lesz a bérkocsiszemle.** A nagyvárad-i rendőrprefekturától nyert értesülésünk szerint a minden évben szokásos őszi bérkocsiszemlét az idén október 27-én tartják meg. Az erre vonatkozó felhívást ma adták ki. A szemle, amely a lóvásártéren lesz, minden bérkocsis köteles megjelenni. Tekintettel a közelgő télre, a rendőrség már a csukott kocsikat is felülvizsgálja. A szemlére mindenkinek magával kell hoznia a főállatorvosi hivatal igazolványát is arról, hogy a ló egészséges. A rendőrség különös súlyt helyez erre a szemlére és akik ellen kifogás merül fel, azoknak kocsiját azonnal kivonják a forgalomból.

Jutalmat fizetünk, ha nevetés nélkül kibírja Pat és Patachon előadását!

Farkasvadászat! Vezetők Pat és Patachon az Apollóban

* **Esküvő.** Weisz Margit és Király Endre szívesen látják rokonait és jóbarátait, folyó hó 9-én, vasárnap délelőtt 1 órakor a Str. D. Cantemir (Beöthy Ödön)-utca 40. sz. alatt megtartandó esküvőjükön.

* **Különös jutalom.** Ebben a szomorú világban szinte nehéz vállalkozás az, amit most az Apolló mozgó igazgatósága határozott el. Az Apollóban ma kezdik adni a Pat és Patachon vadászok című filmet, amelyet előadás előtt az igazgatóság is lenézett. Miután a filmet látták, elhatározták, hogy ezer lei jutalmat tűznek ki annak, aki ezt a filmet nevetés nélkül végig tudná nézni. De nem hisszük, hogy ilyen ember akadhaszon Nagyváradon. Az érdekes pályázat részleteire vonatkozólag az igazgatóság ad felvilágosítást.

* **Sírköavatás.** Kohn Samuné, szül. Mandel Pepi sírköavatása e hó 9-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a várad-velencei temetőben megtartva, amely aktusra úgy a rokonokat, mint az ösme.ősöket meghívja Özv. Lőrincz Lajosné, Markovits Dezső és Kelemen Miklós családjaikkal.

* **A Moderne Welt legújabb száma** tele bécsi divatcreatiókkal, megérkezett a Hegedüs Hirlapirodába. Ára 80 Lei.

Jön a jelenkor legnagyobb filmje: NAPOLEON!

* **Orvosi hír.** Edelmann Menyhért dr. több heti távollét után rendelését (Rimanóczy-utca 12.) újból megkezdte.

* **Molett hölgyek számára** utólrétegetlen melltartó-, gyomor és háskötő kombinációk rendelhetők egyéni termetre csakis Kovács Sándornál, I.

Apolló és Atlantic

Vasárnap d. e. matiné

Az Opera fantomja

Lon Chaney filmje és

D'Arigó & Gioti

érdekes és izgalmas
bűvészmutatványai

* **„Láposy Zeneiskola”** hegedű, zongora és zeneelméleti tanszakkal. Str. Simeon Stefan (Behlen-u.) 20.

* **M. Antalfy Margit** tánciskolájában babakolón kezdődik október 9-én d. u. fél 8 órától 7-g. Balett és klasszikus táncokra való felvétel vasárnap délelőtt 12-1-g. — Felnőttek részére csütörtökön és vasárnap este 9-től fél 11-ig Mensendieck-tornára külön csoportok. Beiratkozni a táncintézetben lehet Sas-palota Nic. Iorga (Zöld-a-bejáró) lépcső, I. emelet.

* **Galamb a pezsgősüvegben.** Furcsa és rejtélyes eset történt tegnap az egyik nagyvárad-i kávéházban. Egy elegáns szőke fiatalember egy társával helyet foglalt az egyik márványasztalnál és pezsgőt rendelt. A pincér elhozta a pezsgőt, de csak egy poharat hozott. A fiatalember idegesen kopogott és másik poharat kért, azonban jó fél percig nem jelentkezett a pohárral a pincér. Dühében elkortyogta a pezsgős üveget és a márványasztal sarkához csapta. Persze ez nem ment zaj nélkül és már az egész kávéház idefigyelt. Hátul az asztalban a takarítónő, mikor látta, hogy a pezsgősüveg az asztalhoz csapják, már szaladt is a surolóröngyért. Az emberek óriási meglepetésére azonban az üvegből nem pezsgő ömlött ki, hanem egy szép fehér galamb röpült fel. Azonnal sejtete mindenkinek, hogy itt egy csodálatos képességű művésszel állnak szembe és faggatni kezdtek. Az azonban határozottan kitér a válaszadás elől, de kijelentette, hogy az Apollóban meg fogja ismételni a csodálatos dolgot.

Huzella és Pfaff

cég hatóságilag engedélyezett kiárusítása folytatólagosan hétfőn, 10-én d. e. fél 10-től folytatódik.

* Csak csütörtökön jön haza a polgármester. Ma reggel távirati értesítés jött a Bukarestben időző dr. Egry Gergely polgármestertől, aki közli, hogy a polgármesterek konstancai kongresszusát egy nappal meghosszabbították. — Ilyenformán leghamarább is csak csütörtökön fog visszaérkezni.

* **Macalik Gaby hangversenye.** Egyre fokozódik az érdeklődés Macalik Gaby kamara hangversenye iránt, amelyen közreműködnek Marcus Ritta operaénekesnő és Nándor viola-de-gamoa-művész, aki egy eredeti, a XVII. századból való mesterhangszeren játsza a barokk kornak legszebb zenegyöngyeit. A hangverseny mérsekkelt helyárok mellett a Kath. Körben október 12-én este 9 órakor kezdődik. Jegyek a Hegedüs hírlapirodában.

Csupa habitué WILDE OSCAR.
Osvát legközelebbi konferan-szának számai.

* Ez Erdélyi Bank és Takarékpénztár r.-t. nagyváradi fiókjának devizaosztálya működését megkezdte. Foglalkozik bármely piáca szülő csekkek kiállításával és pénz átutalásával. Jogosított Vámcsekkek kiállítására is. Effektív valutákat vesz és elad. Pengő- és más devizaváltókat legelőnyösebb kamattétel mellett leszámítol. A devizaosztály telefonjai: 330, 451 és 753.

ALKALMAZÁS

FLX és jutalékra felvesz ügyrököket részletfizetésre való adása. Rottenberg Márton cég, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15. 180

FLORAGYAR munkásnőket keres. 381

SAKÁCSNET keresek, Eminescu (Ezredévi) Emléktér 18. 388

ALTERES Fräulein sucht Stel-le in Förmehnen Haus. Adressen erbeten „Nagyvárad” Redakción. 378

PERFECTUL főző minden szakácsnőt, jó bizonyítvánnyal felveszek. Fodor, Marasti (Lázár Vilmos) utca 8. 380

ÜGYNÖK, kinek Nagyváradon nagy ismeretsége van, elsőrendű elemi cikkekhez provízióval felvétetik. Cim: Margittai Hermann Dionsig. 384

ÜGYES, kerékpározni tudó kifutó fiút azonnal felvesz Utazók Egyesületének információs osztálya. Cim: Tace Ionescu (Körös) utca 1. 391

ÜGYES borbélysegéd azonnal felvétetik. Kiss Lajosné, Eminescu (Ezredévi) Emléktér. 407

GYORS és gépíró esetleg télnapra is, azonnal felvétetik. — Írásbeli ajánlatok „Szerény” jellegre a Hegedüs hírlapirodába küldendők.

BIZOMANYBA elfogadok aranyat, ezüstöt, cínai ezüstöt, le-hérmet, kézimunkát, szőnyeget, függőnyt, üveg és porcellánt, hamar és jól eladva. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 399

Még mindig homály fedi a tenkei véres gyilkosság részleteit

Ivascu Antont szabadlábra helyezte az ügyészség

A tenkei kettős gyilkosság eljárására mindjobban rábörül a sötétség.

Az ügyészség tegnap délután a mentőkörülmenyek tisztázása után szabadlábra helyezte Ivascu Anton vasatást.

akit a tenkei csendőrség letartóztatott egy véres harisnya vádozó sulya alapján. Ivascu bebizonyította, hogy a lábán egy karcolástól származó sebet szenvedett, amikor a csendőrökért futott, hogy segítséget hozzon az állomásra. Egy kerítésben megbőltött s a lábát megverezte, amitől természetesen a harisnyája is véres lett.

A nyomozó hatóságok, köztük az ügyészség is újabb fordulatot várnak a nyomozástól. Ugyanis Bálint István a verekezés életben maradt egyik áldozata, noha jogos önvédelemre is hivatkozhatna, mindmáig is tagadja, hogy Popa Sándort vagy Popa Györgyöt, akik a kapott ütések következtében meghaltak, megütötte volna.

Ha azonban Bálint nem védekezett, csupán passzív részese volt a szörnyű verekezésnek, valaki negyedik kellett, hogy üssön helyette.

Mert képtelenség az, hogy a halálos ütések szenvedett Popa Sándor, azután, amikor már főbe-

ütötték, halálra sujthatta volna a bányát.

De ki volt az, aki Popa Sándort megütötte?

Bálint vallomásának érdekes fejezete az, amelyben határozottan kijelenti, hogy senkisémet avatkozott a verekezésbe.

Ez annál is érdekesebb, mert Bálint Istvánt, közfelfogás szerint eszméletlen állapotban találták meg.

Popa Sándor, később származó szurt sebbel a mellében, az ütések következtében eltört karra, tálongó zuzott fejsebekkel találták meg.

Nyolcszáz kiló selymet árvereznek el Váradon

A biharpüspöki vámhivatal 1924 szeptemberében nagyarányú selyemcsempészést leplezett le. A véletlen a vámtisztviselők kezére játszotta Szende Károly nevű arádi fiatalembert, aki Bárdos Jenővel a kolozsvári „Au Bon Gout”-cég főnökével közösen óriási mennyiségű selymet csempészett hosszú időn keresztül Bécsből. A hatóság közegei nyolcszáz kiló drága selymet foglaltak le annakidején s a nagymennyiségű selyem a bürokratikus eljárás lassu lefolytatása miatt mai napig is ott hever a nagyváradi vámhivatal raktáraiban.

Az 1924-es selyemcsempészési pör epilógusa most, október 10-én délután fog lejátszódni.

A nagyváradi vámhivatalban október 10-én délután kezdődik az árverése a 300 kiló selyemnek.

Az árverést a pénzügyminisztérium az egész országban meghirdette s ennek következtében az ország minden részéből ideérkező kereskedők, hogy a licitálási aktusban résztvehessenek. Maután a selymet gyári áron árul lehet megvásárolni, példátlan versengésre van kilátás.

A járművek sorozását és osztályozását senki se használja fel alaptalan hírek terjesztésére

A hadkiegészítő parancsnokság elrendelte a járművek, lovak, szarvasmarhák, szekerek, biciklik, motorok, patkóanyagok sorozását, felülvizsgálását és osztályozását.

Az osztályozás október 11-30-ig megy végbe. A parancsnokság megnyugtatta a lakosságot, hogy ezt a műveletet évenként azért végzik, hogy megállapítsák, esetleges mozgósítás esetére mi feletti rendelkezhetik a hadsereg. Szó sincs azonnali rekvirálásról. A besorozás, osztályozás és békebeli rekvirálási parancs egyáltalában nem korlátozza a tulajdonjogot. A tulajdonosokat a törvény 12-22. és a rekvirálási végrehajtási utasítás 130. és 133. szakaszai csak arra kötelezik, hogy bejelentésük a hatóságoknak a birtokukban levő állataikat 4 évestől kezdve, ha azokat eladták, vagy elveszték és hogy azokat a kitűzött napokon a bizottságok elé vezessék. Mindenki tartózkodjék tehát a rémhírek keltésétől, amelyek szokásosan rosszindulattal terjesztenek minden alkalommal, ha ez a műveletet a hatóságok megtartják. Mindenki mutassa állatait a kitűzött napokon, egyébként nyugodtan folytassa mindenkori napi munkáját.

A rendeletet Lobontu Emil prefektus, Munteanu alezredes és Miescu őrnagy bocsájtották ki.

Az államrendőrség közlése szerint a járművek sorozása utóak

szertint a következő sorrendben fog végbemenni:

Október 11-én:
Alexandri (Teleky), Anonima (Gedeon), Arges (Darn), Aurel Vlaicu (Vámház), Aviam Jancu (Kossuth Lajos), Axente Sever (Bém), Abatorului (Vágóhid), Aradului (Aradi), Baltii (Mocsár), Simion Barnutiu (Damianich), dr Nicolae Bolchas (Lovas), Bucovina (Varju), Basarabilor (Rhédev). (Folytatjuk).

Milyen átalakításokat végeztek a váradai színházban

Ma reggel már 6 órakor megkezdődött a munka az este megnyitandó színházban.

Tizenkét takarítónőt állítottak be az ujonnan kibővített zenekar és az egész földszint felszerelésára, a régi diákhely heiyén készült dobogóra csapószékeket szerelnek, a színpadon a világosítómeszter és a díszletmester rendelkezik és általában mindenki a helyén van, szorgos munka folyik és es-tére bizonyosan minden a legnagyobb rendben indul az új szezonnak.

A zenekar részére egy méternél jóval többet vettek igénybe a színpad alatti területből s ezen a részen, mint apró páholyfülkékben, úgy fogják elhelyezni a zenészeket. Ma először látszik a váradai színház

orcheszterében 43 zenész.

A diákhely,
— mint ismeretes — eltűnt a földszintről. Három bejárata közül a középsőt befalták, az ujonnan létesített ülőhelyekhez a megmaradt két ajtón jut be a közönség. A bejárat erősen emelkedő és a széksorokat linoleummal fedett deszkaemlévényen helyezték el.

A színpadon
— legalább egyelőre — semmi változás nem történt, sőt a mai és holnapi előadást a Parlagi-féle díszletekkel és felszerelésekkel tartják meg és — információk szerint — csupán az egész rendkívüli kiállítás igénylő nagy-operákhoz fognak esténként Kolozsvárról külön díszleteket ide szállítani.

Férfi öltöny prima szövetből

Kp 3 óra 5 óra
2500 2650 2780

Női kabát francia kashakelméből selyembéléssel

Kp 3 óra 5 óra
5500 5780 6000

Férfi városi bunda szőrme gallérral

Kp 3 óra 5 óra
8000 8400 8800

Női kabát

francia velour kelméből
szőrme gallérral

Kp 3 óra 5 óra
3500 3700 3780

A ruházkodás gondjait

csakis úgy oldhatja meg, ha ruházati szükségletét nálunk szerzi be előnyös heti vagy havi lefizetésre

Női kabát

ipsz kelméből, selyen
béléssel, szőrme gallérral

Kp 3 óra 5 óra
6500 6825 7150

Női kabát

angol kelméből,
brokát béléssel

Kp 3 óra 5 óra
2000 2100 2200

Saját szabósnag!

Lukács & Co

konfekció és textil nagyruháza
a színház háta mögött

Női kabát bécsi modell

Kp 3 óra 5 óra
7000 7350 7700

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

JÖJJÖN az üzletembe és te, gyen egy próbát bevásárlásra, ahol meggyőződhetik előnyös feltételeimről és kiszolgálásomról. Női kabátok a legújabb divat szerint, férfi és női szövetek, vásznak, sifonok, batisztok, damasztok, cöpperek és minden divat dolgok, heti vagy havi lefizetésre. Rottenberg Márton cégnél, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15. 179

FIATAL, komoly, művelt magános urhölgynek, hosszú téli estén, szórakoztatónak lenne diszkrét fiatalember. Házasság nincs kizárva. Leveleket „Korrekt” jellegre a kiadóba kérek. 383

LAKÁS

TÖBB csinos egy ágyas butorizott szoba, központban azonnalra, fűtés és világítással együtt, havi 1500 leiert kiadó. Bővebbet a „Metropol” szálloda portásánál. 3950

KIADÓ utcai szép nagy szoba, konyha, előszobás lakás, gyermektelen házaspár részére, ház-bér két évre előre fizetendő. Kaszárnya-utca 8. 387

LAKASOKAT keresek lépés-sel, magas bérrel, jobb ügyfeleim részére, kisebbet s nagyobbát 1 szobától 6 szobáig azonnalra vagy novemberre. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 403

KIADÓ központban 1 szoba, konyha azonnalra, 1 utcai parkettes szoba, elő, fürdő, konyha, havonta 4 ezer lei, butorizova. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) u. 4. Telefon 10-22. 408

LAKASOK Dorobantilor (Rulikovsky) uton 2, 3 és 4 szobás, parkettes. Egyesülesi (Szent László) tér közelében, 3 és 2 szobás Ciorogariu püspök (Uri) utca, 4 szobás, több 1, 2, 3, 4, 5 szobások vannak és keresek. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 400

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ háztelkek Klobusickytelken, Madarasz-telken, tűzoltólaktanyánál Principesa Elena (Bunytay) uton, város minden utcáján részletre is. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 401

ZONGORAVEVŐK figyelmébe! Újra megérkezett néhány zongora a „Lyra” hangszer engro raktárába, hol a legolcsóbban szerezhettek be garantált új zongorák. Cuzza Voda (Szacsavay) utca 56. 3761

ELADÓ magánház 2 szoba elő, pince, 4 jászagra istálló, gazdasági udvar, 150 ezer, kisebb szoba, konyha 86 ezer. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 402

ELADÓ Astra (Gilányi) ut közelében 3 szoba, szuterin, kert olcsón, másik 3 szoba, 2 konyha, nagy műhellyel, előnyös fizetéssel. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 404

ANTIK berakások férfiszalon, facsillár, zenélőóra, vitrin eladó. Delavrancea (Ritoók Zsigmond) utca 30. I. em. 386

ELADÓ négyszobás, alapincézett magánház 245 ezer, 5 szobás alapincézett, parkirozott udvar, 260 ezer lei. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. sz. Telefon 10-22. 405

ELADÓ Alexandri (Teleki) utcán üzletház gyárral és stálókkal, jövedelemmel, 5 lakással 650 ezer leiert. Megvételhez 300 ezer lei elegendő. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 392

ELADÓ 5 lakásos üzletház 100 ezer leit jövedelmez, 430 ezer, másik üzletház, liszt, fűszer, kenyér, 2 szobás lakás, nagy kert. 250 ezer. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 393

ELEGANS férfi télikabát eladó. Tace Ionescu (Körös) utca 30. 385

ELADÓ vitrin, comód, valódi Börzendorfer zongora, 40 ezer lei, szervizek, vázák, nippel, tűkör, szőnyeg, kézfűgőny, kelim függőny és sok minden. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 406

ELADÓ modern gyönyörű 4 szobás fürdőszobás ház, felépítése egy millióba került, 320 ezer lei, 2 szobás, előszobás 200 ezer leibe, nagyon előnyös fizetéssel. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) u. 4. Telefon 10-22. 394

ELADÓ Princip. Elena (Bunytay) u. on ujonnan épült modern magánház 250 ezer lei, kisebb 190 ezer leiert. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 395

ELADÓ Alexandri (Teleki) utca, melékutáján 2 lakásos modern kis ház, 160 ezer lei, nem beköltözhető. Négyszobás fürdőszobás, beköltözhető, 420 ezer leiert. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 396

ELADÓ kétemeletes modern bérpalota, 6 négyszobás fürdő, lakással, 3 egy szobás, konyhás, négy szoba azonnal beköltözhető, egy millió 900 ezer lei. Előnyös fizetéssel. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) u. 4. Telefon 10-22. 397

NŐI télikabát, nagyon jó állapotban, szőrme gallérral, olcsón eladó. Cim: Hegedüs hírlapírókban. 389

ELADÓ 5 lakásos, parkettes modern ház, 3 darab négyszobás 2 két szobás 1 millió 200 ezer lei, 10 lakásos, jövedelmező nagy kert 530 ezer, 3 szobás fürdő azonnal beköltözhető. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 398

SZMIRNASZÖNYEG, hencertakarók, függőnyök, vitrin, szalonasztal, olcsón eladók. Butorizott szoba kiadó. Mindennemű szőnyegek javítását vállalom. Balla, Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca 29. szám. 399

OKTATÁS

HEGEDÜ órát olcsón ad Weisz S. Ferdinand király (Rákoctzi) ut 20. II. udvar. 371

AMERIKAI leány, olcsón angol tanít, hához jár. Eliade Radulescu (Pál) utca 29. 378

NÉMETUL, franciául tanít, megsekkelt diázasért, gyakorlott tanítónő. Cim Hegedüs hírlapírókban. 382

PÉNZKOLCSON

PÉNZKOLCSONT nyújt azei ledeztire egyezer leito kezdőadót. Háztuladonosok Bankja, Delavrancea (Ritoók Zsigmond)-utca 2. 370

KÜLÖNFÉLÉK

IRODAHELYISÉG R. manóczy utcában kapualatti bejárattal kiadó. Cim a kiadóban. 374

KÉREM az illetőt, ki révedésből a Cion-templomban hosszú nap es. éjén kigyóbor fejű ernyővel elvitte a kiadóba vigye vissza. 409

Sonnenfeld Adolf-nyomda s. t.